Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 9ης Οκτωβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Κανονισμός (ΕΚ) 593/2008 – Εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές – Άρθρο 14 – Εκχώρηση απαιτήσεων – Δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων»

Στην υπόθεση C-548/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Saarländisches Oberlandesgericht (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο του Saarland, Γερμανία) με απόφαση της 8ης Αυγούστου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Αυγούστου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

BGL BNP Paribas SA

κατά

TeamBank AG Nürnberg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, C. Toader (εισηγήτρια), L. Bay Larsen και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η TeamBank AG Nürnberg, εκπροσωπούμενη από την C. Hecken, Rechtsanwältin,

– η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Hellmann, U. Bartl και T. Henze,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vláčil, καθώς και από την A. Kasalická,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. K. Bulterman και τον J. M. Hoogveld,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Heller και τον M. Wilderspin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6, στο εξής: κανονισμός Ρώμη I).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της BGL BNP Paribas SA (στο εξής: BNP), τραπεζικού ιδρύματος που εδρεύει στο Λουξεμβούργο, και της TeamBank AG Nürnberg (στο εξής: TeamBank), τραπεζικού ιδρύματος που εδρεύει στη Γερμανία, με αντικείμενο την ανάληψη του χρηματικού ποσού το οποίο είχε παρακαταθέσει δημοσίως σε γερμανικό δικαστήριο η καταπιστευτική διαχειρίστρια της περιουσίας μιας οφειλέτριας των δύο αυτών επιχειρήσεων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η Σύμβαση της Ρώμης

3 Το άρθρο 12 της Συμβάσεως για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία άνοιξε προς υπογραφή στη Ρώμη στις 19 Ιουνίου 1980 (ΕΕ 1984, L 146, σ. 1, στο εξής: Σύμβαση της Ρώμης), το οποίο έφερε τον τίτλο «Εκχώρηση», προέβλεπε τα εξής:

«1. Οι υποχρεώσεις ανάμεσα στον εκχωρητή και τον εκδοχέα μιας απαίτησης διέπονται από το δίκαιο που, σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση, εφαρμόζεται στη μεταξύ τους σύμβαση.

2. Το δίκαιο που διέπει την εκχωρούμενη απαίτηση καθορίζει το εκχωρητό της, τις σχέσεις μεταξύ εκδοχέα και οφειλέτη, τους όρους με τους οποίους μπορεί να γίνει επίκληση της εκχώρησης έναντι του οφειλέτη και το εξοφλητικό αποτέλεσμα παροχής του οφειλέτη.»

Ο κανονισμός Ρώμη I

4 Ο κανονισμός Ρώμη I αντικατέστησε τη Σύμβαση της Ρώμης. Η αιτιολογική σκέψη 38 του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«Στο πλαίσιο της εκχώρησης απαιτήσεων, ο όρος “σχέσεις” θα πρέπει να καθιστά σαφές ότι το άρθρο 14, παράγραφος 1, εφαρμόζεται και στις [εμπράγματες] πτυχές μιας εκχώρησης μεταξύ εκχωρητή και εκδοχέα στις έννομες τάξεις, στις οποίες οι πτυχές αυτές αντιμετωπίζονται αυτοτελώς σε σχέση με τις πτυχές που εμπίπτουν στο ενοχικό δίκαιο. Εντούτοις, ο όρος “σχέσεις” δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αναφέρεται σε οποιαδήποτε ενδεχόμενη σχέση μεταξύ εκχωρητή και εκδοχέα. Ειδικότερα, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τα προκαταρκτικά ζητήματα μιας εκχώρησης απαιτήσεων ή συμβατικής υποκατάστασης. Ο όρος θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις πτυχές που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη εκχώρηση απαιτήσεων ή συμβατική υποκατάσταση.»

5 Κατά το άρθρο 14 του εν λόγω κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Εκχώρηση απαιτήσεων και συμβατική υποκατάσταση»:

«1. Η σχέση μεταξύ εκχωρητή και εκδοχέα δυνάμει εκχώρησης ή συμβατικής υποκατάστασης απαίτησης κατά τρίτου προσώπου (“ο οφειλέτης”) διέπεται από το δίκαιο [που,] σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, εφαρμόζεται στη σύμβαση μεταξύ εκχωρητή και εκδοχέα.

2. Το δίκαιο που διέπει την απαίτηση η οποία είναι αντικείμενο εκχώρησης ή υποκατάστασης καθορίζει το εκχωρητό της, τις σχέσεις μεταξύ εκδοχέα και οφειλέτη, τους όρους με τους οποίους μπορεί να γίνει επίκληση της εκχώρησης ή της υποκατάστασης έναντι του οφειλέτη και το εξοφλητικό αποτέλεσμα της παροχής του οφειλέτη.

3. Η έννοια της εκχώρησης στο παρόν άρθρο περιλαμβάνει τη ρητή μεταβίβαση απαίτησης, τη μεταβίβαση απαίτησης προς εξασφάλιση άλλης απαίτησης, καθώς και την παροχή εγγύησης ή άλλα δικαιώματα εξασφάλισης επί απαίτησης.»

6 Το άρθρο 27, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«Έως τις 17 Ιουνίου 2010, η [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο [της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με [τη δυνατότητα επίκλησης] της εκχώρησης [απαίτησης] ή [της] υποκατάστασης […] έναντι τρίτων και σχετικά με την προτεραιότητα της απαίτησης που υπόκειται σε εκχώρηση ή υποκατάσταση έναντι δικαιώματος άλλου προσώπου. Εφόσον είναι απαραίτητο, η έκθεση συνοδεύεται από πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού και μελέτη των διατάξεων που σχεδιάζεται να θεσπισθούν.»

Ο κανονισμός (ΕΕ) 1215/2012

7 Κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1), «[π]έραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται αποκτά διεθνή δικαιοδοσία».

Το γερμανικό δίκαιο

Ο BGB

8 Το άρθρο 398 του Bürgerliches Gesetzbuch (Αστικού Κώδικα, στο εξής: BGB) ορίζει τα εξής:

«Η απαίτηση μπορεί να μεταβιβαστεί από τον δανειστή με σύμβαση συναπτόμενη με άλλον (εκχώρηση). Με τη σύναψη της σύμβασης, ο νέος δανειστής υποκαθίσταται στη θέση του προηγούμενου δανειστή.»

9 Το άρθρο 812 του BGB ορίζει στην παράγραφο 1 ότι «όποιος γίνεται πλουσιότερος, χωρίς νόμιμη αιτία, με ζημία τρίτου χάρη σε παροχή του εν λόγω τρίτου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια».

Ο EGBGB

10 Το άρθρο 33 του Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, στο εξής: EGBGB), όπως ίσχυε έως την έναρξη ισχύος, στις 17 Δεκεμβρίου 2009, του άρθρου 1 του Gesetz zur Anpassung der Vorschriften des Internationalen Privatrechts an die Verordnung (EG) Nr. 593/2008 (νόμου περί προσαρμογής των διατάξεων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου στον κανονισμό [Ρώμη Ι]), της 25ης Ιουνίου 2009 (BGBl. 2009 I, σ. 1574), όριζε τα εξής:

«1. Σε περίπτωση εκχώρησης απαίτησης, οι υποχρεώσεις μεταξύ του προηγούμενου και του νέου δανειστή διέπονται από το δίκαιο που διέπει τη μεταξύ τους σύμβαση.

2. Το δίκαιο που διέπει τη μεταβιβαζόμενη απαίτηση καθορίζει το εκχωρητό της απαίτησης, τη σχέση μεταξύ του νέου δανειστή και του οφειλέτη, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η επίκληση της μεταβίβασης έναντι του οφειλέτη και το εξοφλητικό αποτέλεσμα της παροχής του.»

11 Το άρθρο 33 του EGBGB καταργήθηκε με τον νόμο περί προσαρμογής των διατάξεων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου στον κανονισμό Ρώμη Ι.

Το λουξεμβουργιανό δίκαιο

12 Κατά το άρθρο 1690, παράγραφος 1, του Αστικού Κώδικα, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της κύριας δίκης, «ο εκδοχέας μπορεί να επικαλεστεί την εκχώρηση έναντι τρίτων μόνο μετά την αναγγελία της μεταβίβασης στον οφειλέτη».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

13 Η TeamBank και μια Λουξεμβουργιανή υπήκοος, η οποία κατοικεί στη Γερμανία και εργάζεται ως δημόσιος υπάλληλος στο Λουξεμβούργο (στο εξής: οφειλέτρια), συνήψαν στις 29 Μαρτίου 2011 σύμβαση δανείου διεπόμενη από το γερμανικό δίκαιο και εξασφαλιζόμενη με εκχώρηση των μη ακατάσχετων, σημερινών και μελλοντικών, μισθολογικών απαιτήσεων, καθώς και των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων της οφειλέτριας έναντι του λουξεμβουργιανού εργοδότη της. Ο εν λόγω εργοδότης δεν ενημερώθηκε για τη μεταβίβαση αυτή.

14 Στις 15 Ιουνίου 2011 η οφειλέτρια συνήψε με την BNP άλλη σύμβαση δανείου. Η δεύτερη αυτή σύμβαση προέβλεπε των εκχώρηση των ίδιων απαιτήσεων της οφειλέτριας έναντι του λουξεμβουργιανού εργοδότη της. Με συστημένη επιστολή της 20ής Σεπτεμβρίου 2012, η BNP ενημέρωσε τον εργοδότη για την ως άνω εκχώρηση, σύμφωνα με το δίκαιο του Λουξεμβούργου που εφαρμόζεται στις δανειακές συμβάσεις.

15 Με απόφαση του Amtsgericht Saarbrücken (ειρηνοδικείου Saarbrücken, Γερμανία) της 5ης Φεβρουαρίου 2014, κινήθηκε διαδικασία αφερεγγυότητας κατά της οφειλέτριας. Στο πλαίσιο αυτό, η ορισθείσα καταπιστευτική διαχειρίστρια εισέπραξε από τον λουξεμβουργιανό εργοδότη της οφειλέτριας μέρος των αποδοχών της, ύψους 13 901,64 ευρώ, και παρακατέθεσε δημοσίως το ποσό αυτό στο Amtsgericht Merzig (ειρηνοδικείο Merzig, Γερμανία). Ως λόγο για τη σύσταση της παρακαταθήκης η διαχειρίστρια επικαλέστηκε την αβεβαιότητα ως προς την ταυτότητα του δανειστή του εν λόγω ποσού, δεδομένου ότι αμφότεροι οι διάδικοι της κύριας δίκης προέβαλαν προνομιούχες απαιτήσεις, η μεν TeamBank ύψους 71 091,54 ευρώ, η δε BNP ύψους 31 942,95 ευρώ.

16 Η TeamBank και η BNP άσκησαν, αντιστοίχως, αγωγή και ανταγωγή ενώπιον του Landgericht Saarbrücken (πρωτοδικείου Saarbrücken, Γερμανία), με αίτημα την ανάληψη ολόκληρου του ποσού της παρακαταθήκης ύψους 13 901,64 ευρώ. Το δικαστήριο αυτό έκανε δεκτή την αγωγή της TeamBank και απέρριψε την ανταγωγή της BNP.

17 Η BNP άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έφεση κατά της αποφάσεως του Landgericht Saarbrücken (πρωτοδικείου Saarbrücken), υποστηρίζοντας ότι η εκχώρηση υπέρ της TeamBank είχε μεν προηγηθεί της εκχωρήσεως υπέρ της, πλην όμως η πρώτη εκχώρηση δεν είχε κοινοποιηθεί στον Λουξεμβουργιανό εργοδότη. Δυνάμει, όμως, του λουξεμβουργιανού δικαίου που έχει εφαρμογή στην εν λόγω εκχώρηση, η κοινοποίηση αυτή αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της εκχώρησης απαιτήσεων, πράγμα που σημαίνει ότι η πρώτη εκχώρηση δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Μόνον η δεύτερη εκχώρηση, εκείνη υπέρ της BNP, είχε κοινοποιηθεί προσηκόντως και, ως εκ τούτου, μόνον η BNP μπορούσε να ζητήσει την ανάληψη ολόκληρου του ποσού της παρακαταθήκης ύψους 13 901,64 ευρώ.

18 Το αιτούν δικαστήριο, αφού διαπίστωσε ότι έχει διεθνή δικαιοδοσία βάσει του άρθρου 26 του κανονισμού 1215/2012, επισημαίνει ότι οι διάδικοι της κύριας δίκης στηρίζουν τα αιτήματά τους στις διατάξεις του άρθρου 812, παράγραφος 1, του BGB, οι οποίες αφορούν τον αδικαιολόγητο πλουτισμό.

19 Το δικαστήριο αυτό διερωτάται ιδίως εάν ο κανονισμός Ρώμη Ι μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι καθορίζει το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης σε περίπτωση πολλαπλών μεταβιβάσεων, προκειμένου να καθοριστεί ο δικαιούχος της εν λόγω απαίτησης.

20 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι η γερμανική νομική θεωρία είναι διχασμένη επί του ζητήματος αυτού. Κατά ορισμένους συγγραφείς, ο κανόνας του άρθρου 14, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού είναι εξαντλητικός και καλύπτει επίσης τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης. Κατ' άλλους, το νομοθετικό κενό είναι ηθελημένο.

21 Εξάλλου, το δικαστήριο αυτό επισημαίνει ότι η εφαρμογή των κανόνων σύγκρουσης της γερμανικής νομοθεσίας έχει δυσχερανθεί λόγω της κατάργησης του άρθρου 33 του EGBGB με τον νόμο περί προσαρμογής των διατάξεων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου στον κανονισμό [Ρώμη Ι].

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Saarländisches Oberlandesgericht (ανώτερο περιφερειακό δικαστήριο του Saarland, Γερμανία) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Τυγχάνει το άρθρο 14 του κανονισμού (Ρώμη Ι) εφαρμογής στα έναντι τρίτων αποτελέσματα που παράγονται σε περίπτωση διαδοχικών εκχωρήσεων;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος: ποιο δίκαιο διέπει στην περίπτωση αυτή τα αποτελέσματα έναντι τρίτων;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος: τυγχάνει η ως άνω διάταξη κατ' αναλογίαν εφαρμογής;

4) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του τρίτου ερωτήματος: ποιο δίκαιο διέπει στην περίπτωση αυτή τα αποτελέσματα έναντι τρίτων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

23 Με τα τέσσερα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 14 του κανονισμού Ρώμη Ι πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι προσδιορίζει ευθέως ή κατ' αναλογίαν το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης σε περίπτωση πολλαπλών εκχωρήσεων απαιτήσεως από τον ίδιο δανειστή σε διαδοχικούς εκδοχείς.

24 Διαπιστώνεται, κατ' αρχάς, ότι το άρθρο 14 του κανονισμού Ρώμη Ι αντικατέστησε το άρθρο 12 της Συμβάσεως της Ρώμης, το οποίο δεν αφορούσε τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης (πρβλ. Έκθεση σχετικά με τη σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές του κ. Mario Giuliano, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Μιλάνου, και του κ. Paul Lagarde, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Paris I, ΕΕ 1987, C 199, σ. 1).

25 Περαιτέρω, όσον αφορά την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με την πράξη της οποίας αποτελεί μέρος. Το ιστορικό της θεσπίσεως μιας διάταξης του δικαίου της Ένωσης μπορεί επίσης να προσφέρει στοιχεία χρήσιμα για την ερμηνεία της (απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2018, Wightman κ.λπ., C-621/18, EU:C:2018:999, σκέψη 47 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, αν, σύμφωνα με το γράμμα του, το άρθρο 14 του κανονισμού Ρώμη Ι ορίζει ρητώς το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης σε περίπτωση πολλαπλών μεταβιβάσεων.

27 Όπως προκύπτει από τον τίτλο του («Εκχώρηση απαιτήσεων»), το άρθρο 14 του κανονισμού αυτού θεσπίζει τους κανόνες σύγκρουσης που διέπουν διάφορες πτυχές της εκχώρησης διασυνοριακών απαιτήσεων.

28 Αφενός, κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, οι σχέσεις μεταξύ εκχωρητή και εκδοχέα σχετικά με απαίτηση έναντι του οφειλέτη διέπονται από το δίκαιο το οποίο, δυνάμει του ίδιου κανονισμού, έχει εφαρμογή στη σύμβαση που τους δεσμεύει.

29 Αφετέρου, το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού Ρώμη Ι προβλέπει ότι το δίκαιο που διέπει την εκχωρηθείσα απαίτηση προσδιορίζει το εκχωρητό της απαίτησης, τις σχέσεις μεταξύ εκδοχέα και οφειλέτη, τους όρους υπό τους οποίους είναι δυνατή η επίκληση της εκχώρησης και το εξοφλητικό αποτέλεσμα της παροχής του οφειλέτη.

30 Τέλος, η έννοια της «εκχώρησης» στο άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού Ρώμη Ι περιλαμβάνει τόσο τις απλές μεταβιβάσεις απαιτήσεων αυτές καθαυτές όσο και τις μεταβιβάσεις εξασφαλιστικού χαρακτήρα, καθώς και την ενεχύραση ή τη σύσταση άλλης ασφάλειας επί των απαιτήσεων.

31 Συνάγεται, επομένως, ότι το γράμμα του άρθρου 14 του κανονισμού Ρώμη Ι δεν αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης.

32 Όσον αφορά το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 14 του κανονισμού Ρώμη Ι, από την αιτιολογική σκέψη 38 του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι τα «προκαταρκτικά ζητήματα» μιας εκχώρησης απαίτησης, όπως η προγενέστερη εκχώρηση της ίδιας απαίτησης στο πλαίσιο πολλαπλών εκχωρήσεων, μολονότι μπορεί να θεωρηθεί ότι συγκαταλέγεται στις εμπράγματες πτυχές της εκχώρησης απαίτησης, εντούτοις δεν εμπίπτει στις «σχέσεις» μεταξύ του εκχωρητή και του εκδοχέα, κατά την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού. Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη διευκρινίζει ότι ο όρος «σχέσεις» πρέπει να περιορίζεται αυστηρά στις πτυχές που αφορούν άμεσα τη συγκεκριμένη εκχώρηση απαίτησης.

33 Όσον αφορά το ιστορικό της θέσπισης του άρθρου 14 του κανονισμού Ρώμη Ι, διαπιστώνεται ότι, μολονότι το άρθρο 13, παράγραφος 3, της πρότασης της Επιτροπής για τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) [COM(2005) 650 τελικό] προέβλεπε ότι η δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία ο εκχωρητής έχει τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο της εκχώρησης ή της μεταβίβασης, εντούτοις η πρόταση αυτή δεν έγινε δεκτή κατά τις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου.

34 Εξάλλου, το άρθρο 27, παράγραφος 2, του κανονισμού Ρώμη Ι προβλέπει την υποχρέωση της Επιτροπής να υποβάλει «έκθεση σχετικά με [τη δυνατότητα επίκλησης] της εκχώρησης [απαίτησης] ή [της] υποκατάστασης […] έναντι τρίτων» και, εφόσον είναι απαραίτητο, «πρόταση τροποποίησης του [κανονισμού Ρώμη Ι] και μελέτη των διατάξεων που σχεδιάζεται να θεσπισθούν».

35 Στις 29 Σεπτεμβρίου 2016 η Επιτροπή υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή την προαναφερθείσα έκθεση [COM(2016) 626 τελικό], στην οποία δεν περιλαμβάνονται ενιαίοι κανόνες σύγκρουσης όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης απαιτήσεων ούτε γίνεται λόγος για ανάγκη θέσπισης τέτοιων κανόνων από τον νομοθέτη της Ένωσης.

36 Στις 12 Μαρτίου 2018 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στα έναντι τρίτων αποτελέσματα των εκχωρήσεων απαιτήσεων [COM(2018) 96 τελικό], από την οποία προκύπτει ότι η δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης θα μπορούσε να διέπεται, κατ' αρχήν, από το δίκαιο της χώρας στην οποία ο εκχωρητής έχει τη συνήθη διαμονή του.

37 Επομένως, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του δικαίου της Ένωσης, η απουσία κανόνων σύγκρουσης που να αφορούν ρητώς τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης αποτελεί επιλογή του νομοθέτη της Ένωσης.

38 Βάσει των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 14 του κανονισμού Ρώμη Ι πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν προσδιορίζει ευθέως ή κατ' αναλογίαν το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης σε περίπτωση πολλαπλών εκχωρήσεων απαίτησης από τον ίδιο δανειστή σε διαδοχικούς εκδοχείς.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι), πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν προσδιορίζει ευθέως ή κατ' αναλογίαν το εφαρμοστέο δίκαιο όσον αφορά τη δυνατότητα επίκλησης έναντι τρίτων της εκχώρησης μιας απαίτησης σε περίπτωση πολλαπλών εκχωρήσεων απαίτησης από τον ίδιο δανειστή σε διαδοχικούς εκδοχείς.

(υπογραφές)